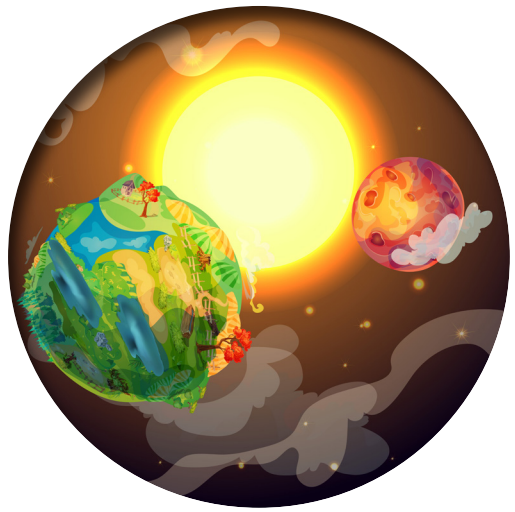
GUDS SKAPELSE

Detta är ett ett spännande undervisningsmaterial för barn om människan, naturen, djuren och rymden.

Genom fascinerande fakta och bibelord får barnen upptäcka hur fantastisk Guds skapelse är och förundras över Skaparens vishet, fantasi och omsorg.

Hur mångfaldiga är inte dina verk, HERRE! Med vishet har du gjort dem alla, jorden är full av vad du har skapat. Ps 104:24

DROPPEN

Tidigare publicerat i tidningen Droppen,
skapat av redaktör Kaisa Ruth Furberg.

Bilder: Superfrø, Danmark, commons.wikimedia.org,
pxhere.com, ai-genererade, magnific.com

SKAPAD TILL GUDS AVBILD

Gud, skaparen, har gjort hela jorden vacker. Därför kan människor över hela världen säga med David i Bibeln:

”Herre, vår Herre, hur härligt är inte ditt namn över hela jorden, du som satt ditt majestät på himlen! När jag ser din himmel, dina fingrars verk, månen och stjärnorna som du har skapat – vad är då en människa att du tänker på henne, en människoson att du tar hand om honom?” Ps 8:2,4-5

När vi är ute i naturen kan vi ibland känna oss små. Men genom allt vi ser kan vi få en liten glimt av vem Gud är. Om han har kunnat skapa allt detta, så genomtänkt och vackert, hur fantastisk måste han inte då vara? Naturen visar oss en mäktig och god Gud med massor av fantasi!

I vår nya serie som kommer i varannan tidning framöver, vill vi visa några spännande och roliga exempel på Guds skapelse. Förhoppningsvis får det dig att tänka: ”Det här kan väl inte ha blivit till av en slump?”

Vi börjar med oss själva – människan. Vi är skapade till Guds avbild och är kronan på hans verk. Det vi ser omkring oss, naturen och allt annat, skapade han för oss, så att vi skulle ha ett hem att bo i! Han älskar oss SÅ mycket!

Dina ögon såg mig när jag bara var ett foster. Ps 139:16

Att ett barn växer i magen är helt fantastiskt! Det är inte bara en medicinsk process av en cellklump. Från första stund när ett ägg befruktas är fostret en människa i utveckling – skapad och älskad av Gud! Och vet du? Där inne händer massor av spännande saker som inte alla känner till! Här är fyra fakta:

1. Navelsträngen är barnets livlina

Inuti finns två artärer och en ven, skyddade av ett mjukt lager som heter Whartons gel. Den hindrar rören från att snurra eller tryckas ihop. Genom dem får barnet syre, mat och antikroppar från mamman, och skickar tillbaka avfall och koldioxid. Fast barnet ännu inte kan andas eller äta själv, sköter strängen allt – den matar, renar och håller barnet vid liv.

2. Bebisen smakar på maten

När mamman äter påverkar det smaken på fostervattnet. Gillar bebisen smaken, sväljer den mer. Vill man att barnet ska tycka om grönsaker senare – ja, det börjar redan i magen!

3. Bebisen kissar – och dricker det igen

Det låter tokigt, men fostervattnet består mest av kiss! Bebisen sväljer det flera gånger om dagen, vilket tränar både mage och njurar.

4. Bebisen känner igen röster

Bebisen hör ljud redan i magen och känner igen dem efter födseln – som mammas och pappas röster, syskonens prat eller musik. När allt utanför är nytt och lite läskigt ger de välkända ljuden trygghet och lugn.

Visst är det fascinerande? Livmodern är ingen tyst väntsal utan en liten värld full av liv och utveckling! Redan när bebisen är i magen börjar mamma och pappa knyta band till sitt barn, och det är spännande att möta den lille när den föds – med sitt unika ansikte och de gåvor Gud lagt ner. Vävd i moderlivet, skapad och högt älskad ♥ av Gud!

Kroppens stativ

Visste du att du har 206 ben i kroppen? Benen skyddar de inre organen. De hjälper dig att stå, gå och hoppa. De är väldigt starka, men om de går sönder kan läkare hjälpa dem att växa ihop igen.

Kroppens motor

Ditt hjärta slår ungefär 100 000 gånger om dagen! Det skickar blod runt i kroppen, och blodet innehåller allt som din kropp behöver, såsom syre och näringsämnen. Runt hjärtat har du en skyddspåse som kallas hjärtsäcken. Mellan hjärtat och påsen finns lite vätska som gör att hjärtat kan röra sig lätt, utan att bli varmt eller skadas. Vätskan i hjärtsäcken fungerar som smörjmedel, ungefär som olja i en motor. Tänk så här: om du gnuggar händerna snabbt mot varandra blir de varma – det kallas friktion. Men om du har tvål eller vatten mellan händerna glider de lätt och blir inte varma. På samma sätt skyddar vätskan i hjärtsäcken hjärtat så att det inte blir för varmt. Utan hjärtsäcken och vätskan skulle hjärtat bli så varmt att vi inte skulle överleva.

Kroppens sköld

Det är inte hjärtat, hjärnan eller lungorna utan faktiskt huden som är kroppens största organ. Huden är som ett skyddande sköld. Den håller dig varm, skyddar dig från bakterier och hjälper dig att känna av omvärlden. Du kan ta väl hand om din hud genom att tvätta den, sätta på plåster och använda solkräm.

Kroppens kamera

Dina ögon är som små superkameror som filmar världen. Varje öga har ungefär 130 miljoner (!) små ljusceller som hjälper dig att se. I varje cell finns massor av pyttesmå atomer – fler än alla stjärnor i hela Vintergatan! De kan se i nästan totalt mörker eller i starkt solljus, fokusera automatiskt och anpassa ljuset. De kan upptäcka saker så små som ett hårstrå och rör sig runt 100 000 gånger på en dag. Ögat visar oss hela tiden färgglada, tredimensionella bilder som de skickar till hjärnan, som i sin tur hjälper oss att förstå vad vi ser.

Kroppens radio & balanssystem

När ett ljud kommer in i örat börjar trumhinnan darra. Den darrar olika beroende på om ljudet är högt eller lågt, starkt eller svagt. Örat fångar upp ljud och skickar dem vidare till hjärnan, så vi kan förstå vad vi hör. Och visste du att öronen hjälper oss att hålla balansen! Utan öronen skulle vi ha svårt att stå rakt eller cykla utan att ramla!

**Njurar symbol för människans innersta.*

**Herre, du rannsakar mig och känner mig. [...]
Du har skapat mina njurar*, du vävde mig i moderlivet.
Jag tackar dig för att jag är så underbart skapad.
Psaltaren 139:1 + 13–14**

KAISA RUTH FURBERG
Inspiration och bild från Superfrø, Danmark

ETT HEM FÖR OSS

När jag ser på världen omkring mig eller tittar upp mot stjärnorna och föreställer mig hur väldig rymden är, då kan jag säga som David i Ps 8: 4-5: ”*När jag ser din himmel, dina fingrars verk, månen och stjärnorna som du har skapat – vad är då en människa att du tänker på henne, en människoson att du tar hand om honom?*” Jag känner mig rätt liten! Men sedan tänker jag på hur fantastisk Gud måste vara som har skapat alltihop. Och hur fantastiskt det är att en så *väldig* Gud älskar *lilla mig*!

I tidning nummer 1 2026 fick vi upptäcka hur fantastiskt vi är skapade. Redan i mammas mage formar Gud varje liten detalj – som till exempel skelett, hud, hjärta, ögon och öron som vi fick veta mer om i den tidningen. Bibeln säger att vi är ”*underbart skapade*”! (Ps 139)

Gud skapade också en hel värld åt oss som skulle vara vårt hem. Berg och hav, skogar och ängar, blommor, träd, djur, fåglar, fiskar och insekter i alla möjliga färger. Och högt ovanför oss: solen som värmer, månen som lyser på natten och stjärnor som glittrar i mörkret. Allt hänger ihop. Allt är genomtänkt.

I den här tidningen fortsätter vi vår serie om Guds fantastiska skapelse. Nu lyfter vi blicken och tittar ut i rymden. När vi gör det så hoppas jag att du tänker: ”Wow! Det här kan väl inte ha blivit till av en slump?! Någon måste ha tänkt ut allt detta!” Och Bibeln berättar för oss vem det är: Gud vår skapare, som älskar oss och har gjort allt för oss.

Den här bilden visar planeterna i vårt solsystem i rätt ordning, men inte i rätt storlek eller avstånd. I verkligheten är Guds skapelse så stor att den inte får plats på en bild!

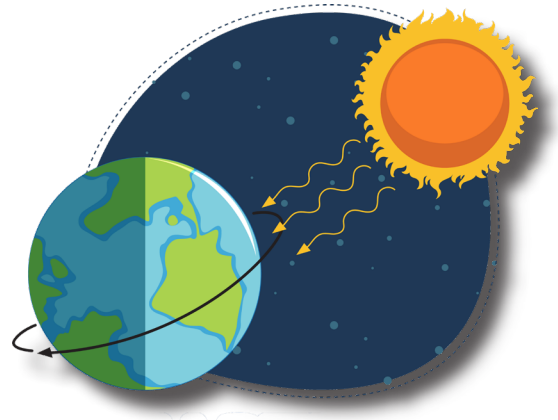
Massor av planeter – men bara en som funkar för liv

Det finns massor av planeter i rymden. Vissa är brännheta, andra är iskalla. Vissa har giftig luft, andra har ingen luft alls. Men jorden har både vatten att dricka, luft att andas i, lagom värme och mat som kan växa. Allt som behövs för liv!

Jorden är alltså den enda planet vi känner till där vi människor kan födas, växa, leka, skratta och njuta av att faktiskt leva. Gud skapade den här världen perfekt för oss människor, därför att han älskar oss och ville ge oss ett hem!

Jorden – på exakt rätt plats

Jorden åker runt solen varje dag, men vet du vad som skulle hända om vi var lite närmare solen? Då skulle allt bli för varmt och haven skulle koka! Och om vi var lite längre bort? Då skulle allt frysa till is! Det är som om någon mätte väldigt noggrant och sa: “Här ska jorden vara.” Ja, vilken tur att Gud har skapat universum så att jorden är på precis rätt avstånd! Jorden är inte för varm och inte för kall, men perfekt för växter, djur och människor.

Fler stjärnor än sandkorn?!

Har du någon gång tagit en näve sand på stranden? Det finns tusentals sandkorn bara där du står! Men vet du vad? Forskare tror att det finns ännu fler stjärnor i rymden än sandkorn på alla jordens stränder tillsammans!

Man tror att Vintergatan innehåller ungefär 100–400 miljarder stjärnor. Om vi skulle räkna 100 milliarder stjärnor – hur lång tid skulle det ta tror du? Låt oss se. Om du räknar 1 stjärna per sekund – utan pauser dag och natt – skulle det ta ca 3 170 år! Och det är bara en galax. Det finns miljarder galaxer i universum! Vem kan hålla reda på så många stjärnor? Jo, det som skulle ta människan tusentals år, gör Gud utan ansträngning. Såhär står det i Bibeln: “*Han (Gud) bestämmer stjärnornas antal, han nämner dem alla vid namn*” (Ps 147:4) Wow!

Inte en slump, men skapat

När Gud skapade världen var den helt god och väldigt vacker. Den var tänkt att vara ett perfekt hem för människan. Men synden kom in i världen och gjorde att allt inte längre blev som Gud hade tänkt. Vi människor tog inte hand om naturen så som vi skulle, men i stället började vi förstöra Guds skapelse!

Men Gud älskar sin skapelse – och han älskar människorna ännu mer. Därför har han lovat något fantastiskt: Han ska göra en ny himmel och en ny jord och i Bibeln står det att alla som tror på Jesus ska få bo där tillsammans med Gud i all evighet. Där ska allt vara perfekt igen – precis som Gud hade tänkt från början!

Kanske kommer det att finnas blommor som aldrig vissnar? Djur som lever i fred? Vatten som glittrar ännu mer än havet gör nu?

Vi vet inte exakt hur det kommer se ut. Men vi vet en sak: Om Gud kunde skapa den här fantastiska världen för oss – hur mycket vackrare måste då inte den nya bli?

KAISA RUTH FURBERG

Du ensam är Herren. Du gjorde himlarna och himlarnas himmel och hela deras härskara, jorden och allt som är på den, haven och allt som är i dem, och du håller dem alla vid liv. Himlens härskara tillber dig.
Nehemja 9:6

DJUR MED ”SUPERKRAFTER”

I vår serie om Guds fantastiska skapelse har vi hittills utforskat hur vi människor är underbart skapade av Gud. Vi har också läst om hur Gud skapade en perfekt jord som skulle bli vårt hem.

Men Gud skapade inte jorden bara för oss – den är också ett hem för djuren, som har sina egna spännande och unika egenskaper. Vissa djur verkar nästan ha ”superkrafter” – saker de kan göra som får oss att tänka: “Hur i hela världen visste de hur man gör så?!”

Svaret är förstås enkelt: det vet de därför att Gud har gett dem dessa förmågor – perfekt anpassade för att de ska kunna överleva och leva det liv han tänkt för dem!

Gud har skapat massor av otroligt coola djur! I den här tidningen ska vi titta på några av de djur som verkar ha ”superkrafter”. Vissa är välkända, andra mer ovanliga, men alla vittnar om samma sak: vilken enorm fantasi Gud har! Ja, hela skapelsen visar oss hur genomtänkt, kreativ och fantastisk Gud är!

1. Små men väldigt starka

Myror (eng: ”ants”) är pyttesmå, men de kan bära hela 50 gånger sin egen vikt! Och vet du vad mer som hjälper en myra att överleva? Eftersom den är så liten, har ett hårt skal och en segmenterad kropp (en kropp uppdelad i små bitar) kan den ibland klara sig även om din fot råkar trampa på den – perfekt för att överleva i en stor värld full av faror!

”Noshornsbaggen (eng: ”rhinoceros beetle”) kan lyfta upp till 100 gånger sin egen vikt. Det är som om en människa bar runt på något som vägde nio ton – 9000 kg! Som till exempel arton isbjörnar på ett halvt ton vardera! Men dyngbaggen är grymmast av alla, utan konkurrens. Den kan släpa upp till 1141 gånger sin kroppsvikt. Vad den släpar på? Det vill du garanterat inte att jag berättar, inte före maten..!”* Dyngbaggar (eng: ”dung beetles”) såg vi ofta på vägarna i Afrika och vi barn tyckte det var så roligt, så pappa stoppade ofta bilen för att vi skulle få titta på dem! Se gärna en film på youtube!

2. En mästare på att bygga

Spindlar (eng: ”spiders”) är som små arkitekter. De kan göra jättestarka nät som fångar insekter utan att gå sönder. Tro det eller ej, men en tunn spindeltråd kan vara starkare än en lika tunn tråd av stål! Fun fact: ”Det finns spindlar i släktet nephila, som väver så starka nät, att fiskare i Stilla havet använder dem för fiske”!*

3. Ett djur som ”ser” med ljud

Har du varit någonstans där du kunde höra ett eko? Det är lite kul, eller hur? Men visste du att fladdermöss använder eko hela tiden? De skickar ut ljud och kan sedan “se” världen genom ekot som studsar tillbaka. Det är nästan som om de har inbyggda ”ljudsuperögon” – de kan flyga och hitta mat i totalt mörker utan att använda ögonen alls!

4. En mästare på att fixa sig själv

Axolotlar (eng: ”axolotls”) är konstiga små varelser, men visste du att om de tappar ett ben eller en svans eller till och med delar av hjärnan och hjärtat, så växer delarna ut igen? Häftigt eller hur?

5. En riktig tuffing och nästan odödlig

Tardigrader (eng: ”tardigrades”) eller trögkrypare, ser ut som pyttesmå björnar och kallas därför också ”björndjur”. De ser jättekonstiga ut, men det är coolt att de kan överleva extrem kyla (till exempel glaciärer), hetta (till exempel vulkaner), torka (till exempel öken) och till med leva i rymden! Och de kan sova i flera år och vakna som om inget hänt!

6. En räka med pistol?

Den här lilla rackarn... jag menar pistolräkan (engelska: ”snapping shrimp”) är troligtvis havets snabbaste skytt. När ett byte eller en konkurrent till maten – som en fisk eller en räka – kommer nära, spänner pistolräkan sin klo. Han slår igen den blixtsnabbt och skjuter iväg en luftbubbla, nästan som ett skott, som far fram i upp till 62 kilometer i timmen. När bubblan spricker skapas ett supersnabbt och högt smällande ljud och en tryckvåg som gör bytet omtöcknat. Allt händer på bara en bråkdels sekund!

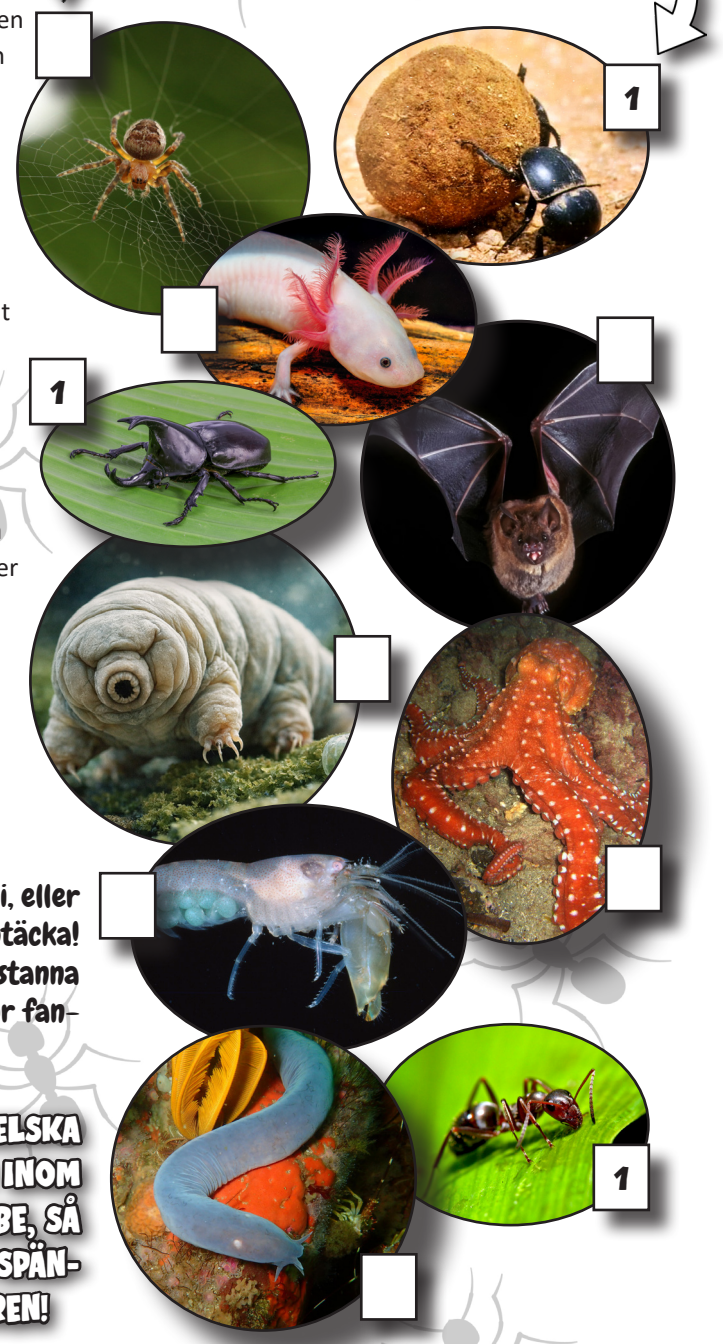
7. En slemmig smarting

Pirålen (eng: ”hagfish”) kan släppa ut stora mängder segt slem när den känner sig hotad. Rovdjur fastnar i slemmet eller så får de äckligt slem i munnen när de försöker bita den, och då släpper de givetvis ålen.

8. Mästare på förklädnad

Vissa bläckfiskar kan ändra färg och mönster på mindre än en sekund! De kan bli prickiga, randiga, blanka eller helt osynliga mot botten de sitter på!

VET DU HUR DJUREN SER UT? GOOGLA OCH SKRIV RÄTT SIFFRA I RUTORNA!

Gud har verkligen en otrolig fantasi, eller hur? Och det finns så mycket att upptäcka! Så nästa gång du är ute i naturen – stanna upp, se dig omkring och tänk på hur fantastiskt Gud har skapat allt!

TIPS: SÖK PÅ DE ENGELSKA NAMNEN (SOM STÅR INOM PARENTES) PÅ YOUTUBE, SÅ HITTAR DU MASSOR AV SPÄNNANDE FILMER PÅ DJUREN!

Hur mångfaldiga är inte dina verk, Herre! Med vishet har du gjort dem alla, jorden är full av vad du har skapat.
Psaltaren 104:24

KAISA RUTH FURBERG

** Citat ur Obeskrivlig av Louie Giglio, Sjöbergs förlag*

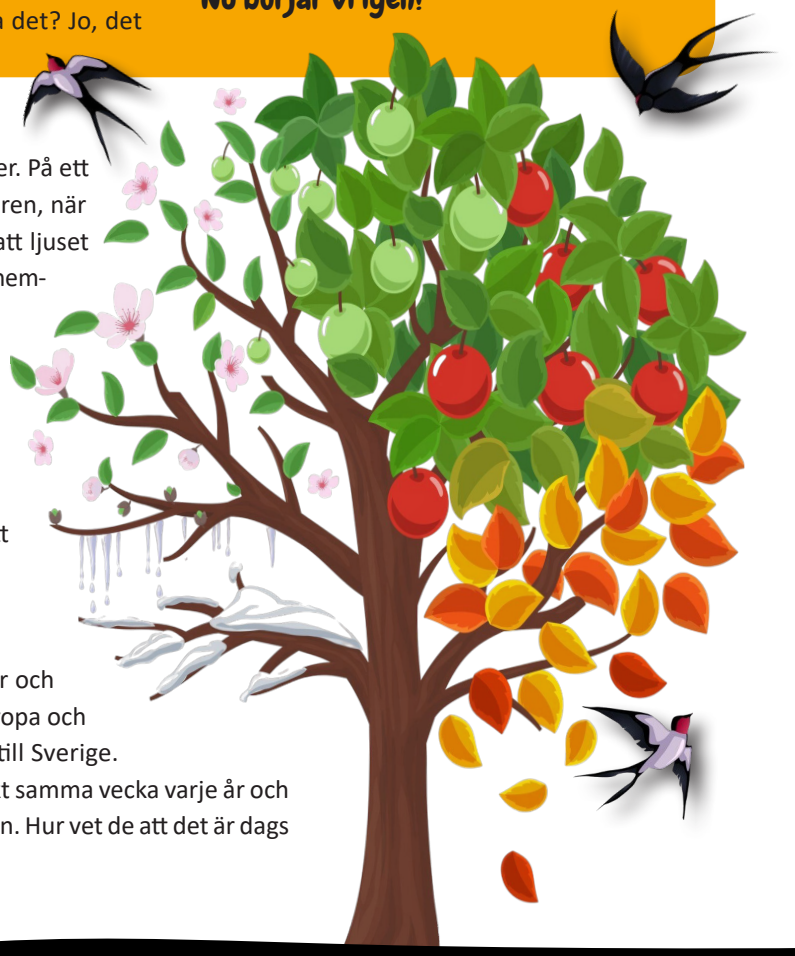
ÅRSTIDERNA BERÄTTAR OM GUD

Har du tänkt på hur fascinerande det är att naturen förändras med årstidernas växlingar? På sommaren står allt i full blom, på hösten vissnar det sakta ner, på vintern verkar allt vara dött, och när våren kommer – ja, då vaknar allt till liv igen!

Tänk att växter och djur tycks veta exakt när det är dags att förändras – utan att någon ringer i en klocka och säger: "Nu är det dags!" eller skickar sms till fåglarna: "Dags att flytta söderut!" Ingen väcker djuren i dvala när vintern är över och ingen säger till träden när de ska släppa sina löv. Och ändå händer det – år efter år, med en märklig precision!

Hela naturen verkar veta vad den ska göra under varje årstid. I rätt tid. På rätt sätt. Utan instruktioner. Hur kan den veta det? Jo, det är Gud som har skapat världen med ordning och rytm. Redan i Bibelns första bok lovar Gud att så länge jorden finns ska det finnas sådd och skörd, kyla och värme, sommar och vinter, dag och natt (1 Mos 8:22). Årstiderna är ingen slump – de är en del av Guds fantastiska plan för livet på jorden.

I den här tidningen vill vi titta lite extra på våren, som vi just nu befinner oss i, och på några få av alla de saker som händer när dagarna blir längre och marken tinar. Det är en fantastisk tid då naturen liksom vaknar till liv igen, och det känns nästan som om hela skapelsen sträcker på sig och säger: "Nu börjar vi igen!"

Trädens hemliga klocka

Här ser du ett träd under alla årstider. På ett år händer det väldigt mycket! På våren, när dagarna blir längre, märker trädet att ljuset förändras — som om det har en egen hemlig klocka. Sav stiger upp genom stammen och inne i knopparna startar kemiska processer som får dem att växa. Snart spricker knopparna upp och små gröna blad vecklas ut. Det kan se ut som att det händer snabbt, men egentligen har trädet förberett sig länge.

Flyttfåglarnas exakta tajming

Många flyttfåglar, som svalor, tranor och svanar lämnar Afrika eller södra Europa och flyger tusentals kilometer tillbaka till Sverige. Många kommer tillbaka nästan exakt samma vecka varje år och till exakt samma ställe som året innan. Hur vet de att det är dags att åka och var de ska flyga?

Djur med olika "kläder"

När en ny årstid kommer får en del djur "nya kläder". På våren tappar till exempel rävar och harar sin tjocka vinterpäls, och djur som hermelinen och den ryska vintervita dvärghamstern byter till en annan färg.

Vakna, vakna du som sover!

Igelkottar och andra djur sänker sin kroppstemperatur kraftigt under vintern och går i dvala. Då lever de på sina fettreserver och sover. När marken blir varmare och dagarna ljusare förändras hormonnivåerna i kroppen och de vaknar ur sin vintersömn. Under vintern har deras kroppar varit nästan lika kalla som i ett kylskåp, men nu blir de varma igen med en kroppstemperatur på ca 37 grader! Nu är kroppen redo för äventyr igen, och igelkotten kan börja leta efter daggmaskar och annat gott.

Fåglarnas vårsång

När dagarna blir längre och ljuset ökar, stiger mängden av det manliga könshormonet testosteron hos många fåglar (här under ser du en koltrast). Då börjar hanarna sjunga sina vårsånger. Till andra hanar säger de: "Håll dig borta!", och till honorna: "Kom och se boet jag har byggt åt dig!"

Humledrottningarna vaknar hungriga

De första humlorna du ser på våren är stora drottningar som vaknat ur sitt vinteride. De flyger runt till de första blommorna och suger åt sig deras nektar för att få energi. När de har ätit börjar de lägga ägg och sedan ser vi inte drottningarna mer, men de har startat helt nya kolonier!

Våren påverkar även oss

Visste du att solen och ljuset får våra kroppar att bilda ämnen som gör oss både gladare och piggare? Solen ger oss mer energi och lust att vara ute – vi planterar, leker, promenerar, sportar och provar nya saker. Därför upplever många våren som årets bästa tid, när både kropp och humör fylls av ny energi.

Det här är bara några av alla tecken på hur naturen vaknar till liv på våren. Det är nästan som om hela skapelsen hör en osynlig signal. Den finns inbyggd i naturen - i ljuset, temperaturen, dofterna och hormonerna - och hjälper växter, djur och oss människor att veta när våren kommer.

Årstiderna påminner oss om något viktigt: Gud älskar ordning! Och vem tror du upprätthåller och styr allt detta? Gud såklart! Han som har räknat håret på våra huvuden (Matt 10:30) och inte har glömt en enda liten fågel (Luk 12:6) ser till att allt sker i rätt tid – varje dag.

KAISA RUTH FURBERG

Ända från världens skapelse syns och uppfattas hans (Guds) osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur, genom de verk han har skapat.
Rom 1:20

HUSDJUR

I vår serie om skapelsen ser vi hur Gud som har skapat allting är en mäktig och god Gud med massor av fantasi! Hittills har vi tittat närmare på oss människor, jorden och rymden, djur med "superkrafter" och årstiderna i naturen. (Har du missat något? Mejla droppen@elmbv.se så skickar vi en pdf!)

I den här tidningen ska vi titta närmare på djur som kan tämjas och leva tillsammans med oss. Jag har tittat närmare på djur jag själv har eller har haft som husdjur, och lärde mig massor av nya saker! Kanske upptäcker du också något nytt? Och kanske blir du nyfiken på att ta reda på mer om ditt eget husdjur?

Hundar

Hundar kallas ofta människans bästa vänner. De kommer springande med viftande svans, redo att leka, följa med på äventyr eller gosa när vi behöver tröst. Hundar kan också vara fantastiska hjälpare. Blinda får stöd av ledarhundar, och människor med svår epilepsi kan ha tränade hundar som märker när ett anfall är på väg. Då varnar hunden ägaren och hjälper honom eller henne att sätta sig ner.

”Fun fact”: Hundar har en ”supernos” som kan känna lukter vi människor aldrig märker. De har upp till 300 miljoner luktreceptorer (vi har bara runt 6 miljoner) och vet du varför hundar har en blöt nos? Jo, den lilla rännan mellan nosen och överläppen, som kallas philtrum, samlar upp saliv som gör nosen blöt och det ökar också luktförmågan! Forskare har till och med tränat hundar att lukta fram sjukdomar som cancer! Med en sådan ”supernos” är det inte konstigt att hundar är experter på att följa spår och hitta gömda saker!

Katter

Jag har en underbar katt som heter Leia Rose (på bilden ovanför var hon kattunge). Det bästa jag vet är när hon lägger sig i mitt knä och spinner medan jag klappar henne på den mjuka pälsen. Men visste du att forskning visar att kattens spinnande faktiskt kan göra oss lugnare, minska stress, sänka blodtrycket och ge känslomässig tröst? Katten är nästan som en liten, mjuk ”välmåendemaskin”!

”Fun facts”: Katter landar nästan alltid på fötterna vid fall, och svansen fungerar som balansstång. Jag har sett en katt hoppa från golvet rakt upp på toppen av en dörr – snacka om imponerande hopp och balans! Och vet du vad kattens långa morrhår är till för? De fungerar som radarsensorer! De känner av trånga utrymmen, rörliga byten och kan till och med visa kattens humör – framåtpilade betyder nyfiken eller lekfull, bakåtpressade betyder rädd eller arg. Och till slut: Katter kan producera över 100 olika ljud, medan hundar bara gör runt 10–15!

Hamstrar

Hamstrar må vara små, men de är som fluffiga tornadoer på hjul. De kan springa flera kilometer på ett enda nattpass, nästan som om de tränade för ett hemligt hamster-maraton!

”Fun fact”: Deras stora kindpåsar är nästan lika stora som deras egna kroppar! Och de är riktiga små skattjägare när de fyller kindpåsarna med godsaker som de sedan gömmer i sina burar.

Kaniner

Kaniner är väldigt gosiga att klappa tack vare deras otroligt mjuka päls. Men de är inte alltid lätta att fånga! De kan hoppa flera meter i ett enda språng och springa i sicksack för att komma undan. De är tysta och mysiga, men om du försöker fånga en kanin kan den plötsligt bli som en liten ninja, nästan omöjlig att få tag i!

”Fun facts”: Kaniner kan vrida sina öron åt nästan alla håll för att höra ljud omkring sig. Och deras ögon sitter långt ut på sidorna av huvudet, så de kan se nästan 360 grader hela vägen runt kroppen! Kaniner är också riktiga små supermammor. En kanin kan få flera kullar ungar på ett år – ibland över 40 små fluffiga bebisar totalt!

Marsvin

Marsvin är sociala och charmiga små djur som älskar sällskap. De kan till och med känna igen människors röster och blir ofta glada när de hör dig komma med maten!

”Fun facts”: Marsvin kan göra små glädjeskutt. Det ser ut som om de hoppar runt som popcorn, därför kallas det ”popcorning”! De kan kommunicera på över 20 olika sätt, bland annat genom att kvittra, vissla, gnissla och göra små kroppsrörelser.

Sköldpaddor

Sköldpaddor är kanske inte de vanligaste husdjuren, men de är faktiskt riktigt roliga!

De bär sitt hem på ryggen, men skalet är också ett skydd. När de blir rädda drar de in både huvud och ben. De tar det lugnt på land, men många kan simma väldigt snabbt under vatten. Dessutom kan de leva väldigt länge – vissa blir över 100 år gamla! De har starka instinkter så att de kan hitta tillbaka till samma plats år efter år.

”Fun facts”: Trots att skalet ser hårt ut har det nerver, så sköldpaddan kan känna beröring även genom sitt skal. Vissa sköldpaddor kan andas genom rumpan när de simmar under vatten!

Tänk så fantastiskt att Gud har skapat djur som vi kan tämja, älska och leva tillsammans med. Låt oss tacka Gud för alla dessa underbara varelser som fyller våra liv med glädje och skratt, värme och tröst!

Har du något husdjur? Se om du kan hitta några ”fun facts” om ditt djur!

KAISA RUTH FURBERG

Fråga boskapen, den ska undervisa dig, fåglarna under himlen, de ska ge dig svar. Tala till jorden, den ska undervisa dig, fiskarna i havet ska ge dig besked. Vem av dem känner inte till att det är Herrens hand som har gjort det? I hans hand är allt levandes själ och varje människas ande. Job 12:7–10

MÄSTARE PÅ ATT GÖMMA SIG

Tänk om du kunde bli nästan osynlig när du ville! I djurriket finns det många varelser som kan det. De är mästare på att gömma sig tack vare olika typer av kamouflage.

De flesta kanske tänker på kameleonten som kan byta färg och smälta in i sin omgivning. Men kameleonten är långt ifrån ensam. Det finns otaliga djur, insekter och havsvarelser som är experter på att gömma sig på alla möjliga sätt. Vissa efterliknar löv, andra liknar stenar, grenar eller mossa, och några har mönster som gör dem nästan osynliga mot det de sitter på. Vissa djur är till och med mästare på att imitera andra djur – eller ljud i sin omgivning!

Varför skapade Gud dem så? Jo, för att de ska kunna överleva genom att undvika rovdjur eller överraska sitt byte. Smart eller hur?

I vår serie om skapelsen ser vi hur Gud, som har skapat allting, är en mäktig och god Gud med massor av fantasi! Hittills har vi tittat närmare på oss människor, jorden och rymden, djur med "superkrafter", årstiderna och några av våra husdjur. Har du missat något? Mejla droppen@elmbv.se så skickar vi en pdf!

I den här tidningen kommer vi att titta på bara några väldigt, väldigt få av de som är mästare på att gömma sig. Kanske du kan ta reda på fler? Det är spännande att utforska Guds natur!

Eftersom dessa djur inte finns i Sverige och ofta saknar svenska namn, använder vi deras engelska namn. Då blir det också enklare om du vill söka upp mer information om varje art.

Vem gömmer sig bland löven?

Tänk dig att du går i skogen och du ser ett löv som rör sig. Inget konstigt i det, men... vänta – det där är inget löv alls. Det är en insekt som lurar dig med sitt kamouflage!

Det finns många insekter som är mästare på att se ut som blad. Vissa liknar friska, gröna löv, medan andra ser ut som gamla, bruna och vissnade blad. Mönstren på vingarna kan till och med efterlikna bladnerver! En del har dessutom små hål, fläckar och ojämna kanter på kroppen eller vingarna – precis som ett riktigt löv som har torkat, rivits eller slitits av väder och vind!

En del fjärilar ser ut som ett (visset) löv när de håller vingarna stängda. Men när de öppnar dem avslöjas en helt annan sida – då syns plötsligt ett vackert mönster med starka färger och kontraster!

Här under ser du en "Leaf Katydid", en "Dead Leaf Mantis" och en halvöppen fjäril som heter "Oakleaf butterfly".

Googlar du "animals that look like leaves", får du se många fler coola arter som ser ut som blad!

"Leaf Katydid"

"Dead Leaf Mantis"

"Oakleaf butterfly"

Grenarnas hemliga invånare

"Buff-tip Moth"

Det finns också insekter som ser ut som pinnar, kvistar eller till och med bark. Vandrande pinnar kanske du känner till, men det finns fler fascinerande exempel på djur som smälter in bland trädens grenar! Till exempel dessa som du ser på bilderna över och till höger.

"Brimstone Moth Caterpillar"

"Mossy leaf-tailed gecko"

I mer fuktiga miljöer finns en ödla som ser ut som mossa! Hade du sett den utan den nedersta bilden?

"Lichen Spider"

Jag är inte jättefördjust i spindlar, men de här två är ändå coola tack vare sin perfekta kamouflageförmåga!

Kan du ens se att det är en spindel i bilden till höger?

"Wrap-around spider"

"Orchid Mantis"

Söt och cool

Det finns också insekter som imiterar andra växter eller blommor i sin omgivning. Den till vänster är ett exempel på det. Den smälter in bland växter genom att själv likna en orkidé. Visst är den fin?

Vem gömmer sig i havet?

I havet finns också otroliga mästare på att gömma sig. Den här bläckfisken är en riktig skådespelare. Han kan ändra både färg och form och likna andra djur, som ormar eller sjöstjärnor.

"Mimic Octopus"

Ju mer vi betraktar naturen, desto mer inser vi hur fantastisk den är! Vi fascineras av Guds otroliga variation och kreativitet i skapelsen. Ja, det är svårt att inte stanna upp och förundras över hur mycket vishet och fantasi som ligger bakom allt detta!

Vilken underbar värld vi får leva i – och vilken stor och fantastisk Gud som har skapat allting!

TIPS: Googla namnen så hittar du både mer information, fler bilder och filmer!

KAISA RUTH FURBERG

Ända från världens skapelse syns och uppfattas hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur, genom de verk han har skapat. Rom 1:20

KRÄLDJUR MED FANTASTISKA EGENSKAPER

Har du någon gång sett en orm ligga och sola på en varm sten? Eller funderat på varför krokodiler gärna ligger stilla i solen med öppen mun? Kräldjur är djur som ormar, ödlor, sköldpaddor och krokodiler. De har fjäll, andas med lungor och behöver värmen från solen eller omgivningen för att bli varma. En del är pyttesmå, andra flera meter långa – och några ser nästan ut som små dinosaurier!

I vår serie om skapelsen har vi hittills upptäckt hur fantastisk Gud är, genom människan, jorden och rymden, djur med "superkrafter", årstiderna, våra husdjur och djur som är mästare på att gömma sig. Nu är det dags att lära känna några av världens mest spännande kräldjur. Vi använder oftast deras engelska namn, eftersom det blir lättare att söka efter bilder och filmer om du vill lära dig ännu mer.

Ju mer vi upptäcker om skapelsen, desto mer kan vi förundras över Guds fantasi, vishet och omsorg.

Geckor – mina barndomskompisar i Tanzania

När jag var liten bodde jag i Tanzania eftersom mina föräldrar arbetade på ett sjukhus nära Viktoriasjön. När vi flyttade in i vårt hus verkade det som om några "husdjur" redan bodde där. Det fanns ödlor både inne och ute, och vi älskade att leka med dem.

På väggen utanför huset bodde två stora, färgglada agamaödlor - "Agama mwanzae" - som den på bilden. De sprang iväg när vi kom, men stannade ibland och tittade på oss – nästan som om de retades.

Inne i huset och i trädgården bodde många små husgeckor. Ibland fångade vi en, och om den blev riktigt rädd kunde den släppa sin svans. Det låter dramatiskt, men svansen växer faktiskt ut igen.

Det mest fantastiska med geckor är att de kan springa uppför glas, väggar och till och med gå i taket utan att ramla ner. Forskare vet att de miljontals mikroskopiska håren på tådynorna spelar en avgörande roll, men exakt hur fästförmågan fungerar är fortfarande inte helt klarlagt. Troligen samverkar flera olika mekanismer.

En gång för många år sedan satte jag en pytteliten gecko på kinden. Den klättrade upp på min näsa. Det kittlades!

Dubbelkamsbasilisk ("The Plumed Basilisk")

Har du försökt springa på vatten någon gång? Nej, det är omöjligt eller hur? Men "The Plumed Basilisk" kan faktiskt göra det! Den här fantastiska ödlan springer över vattenytan med hjälp av sina långa tår och starka ben. "Fun fact": Du kan säkert gissa varför den fått smeknamnet "Jesusödlan". Skanna qr-koden så får du se en film där en ödla springer över vattnet! Det ser riktigt komiskt ut!

Kragagam ("Frilled-necked lizard")

Den här ödlan har ett riktigt häftigt försvarstrick. När den blir rädd fäller den ut en stor krage runt halsen och försöker se mycket större ut än den egentligen är.

Om det inte fungerar springer den iväg – på två ben! Då ser den nästan ut som en liten dinosaurie som rusar genom skogen.

Havslädersköldpadda ("Leatherback sea turtle")

Det här är världens största havssköldpadda. Den kan bli över två meter lång och väga nästan ett ton. Till skillnad från andra sköldpaddor har den inget hårt skal, utan ett starkt, läderliknande skal. Den är också en fantastisk dykare och kan dyka över 1 000 meter ner i havet för att leta efter maneter. "Fun fact": Honorna hittar ofta tillbaka till samma strand där de själva kläcktes för att lägga sina ägg. Hur de hittar rätt förbryllar forskarna, men de verkar bland annat använda jordens magnetfält som hjälp. Coolt, eller hur?

"Spider-tailed Horned Viper"

Sist men inte minst ska du få lära känna en orm. Jag är inte förtjust i ormar, men just den här är nog det coolaste kräldjuret vi får lära oss om i den här tidningen!

Den här ormen har nämligen en av naturens mest häpnadsväckande förklädnader. Längst ut på svansen ser det ut som om den har en liten spindel som kryper omkring. När en hungrig fågel tror att den har hittat ett lätt byte flyger den närmare. Då slår ormen till blixtsnabbt! Skanna QR-koden och se själv. Hur häftigt är inte det?

Som kristna tror vi att Gud har skapat världen med stor vishet och omsorg. Ju mer vi lär oss om djuren och naturen, desto mer finns det att förundras över. Skapelsen är full av smarta lösningar, fantastiska färger och spännande överraskningar. Det påminner oss om hur kreativ och vis Gud är som Skapare!

Jag har skrivit de svenska namnen där de finns. De engelska namnen står i parentes, så att du lättare kan hitta bilder, filmer och läsa mer om djuren.

Vilka fler spännande kräldjur kan du hitta?

KAISA RUTH FURBERG

Prisa Herren från jorden, ni havsdjur och alla djup, eld och hagel, snö och dimma, du stormvind som utför hans befallning, ni berg och alla höjder, ni fruktträd och alla cedrar, ni vilda djur och all boskap, ni kräldjur och bevingade fåglar, ni jordens kungar och alla folk, ni furstar och alla domare på jorden, ni ynglingar och flickor, ni gamla med de unga. De ska prisa Herrens namn, för endast hans namn är högt, hans majestät når över jord och himmel. Psalm 148:7-13

DJUR SOM ÖVERVINTRAR

Nu är hösten här och vintern närmar sig. Har du någon gång undrat vart igelkottarna tar vägen på vintern? Eller varför man nästan aldrig ser grodor när det är kallt?

När maten blir svår att hitta och kylan kommer sänker en del djur sin kroppstemperatur. Hjärtat slår mycket långsammare och de använder nästan ingen energi. De somnar och kan sova i veckor eller månader utan att äta eller dricka. Det kallas att gå i ide.

Men visste du att det finns djur som har ännu märkligare sätt att klara vintern?

Det finns till exempel grodor som fryser till is och sedan vaknar till liv igen på våren! I vår serie om skapelsen har vi upptäckt hur fantastisk Gud är genom människor, naturen, rymden och olika djur.

Nu ska vi lära känna några djur som klarar vintern på sätt som nästan känns omöjliga.

Skogsgroda (Wood Frog)

Hur skulle det kännas att frysa till is under vintern och sedan vakna till liv igen på våren? Det låter omöjligt, men skogsgrodan kan faktiskt göra just det!

När hösten blir kall börjar grodan tillverka stora mängder socker i kroppen. Sockret fungerar ungefär som frostskydd och skyddar cellerna när nästan två tredjedelar av kroppen fryser. Hjärtat slutar slå, den slutar andas och ser helt död ut. Men när vårsolen värmer marken tinar grodan upp, hjärtat börjar slå igen och snart hoppar den iväg som vanligt!

Hur Gud har skapat en liten groda som klarar något så otroligt är verkligen fascinerande!

Arktisk sisel (Arctic Ground Squirrel)

Det här lilla ekorrdjuret lever långt uppe i Alaska och norra Kanada, där vintrarna är extremt kalla. För att överleva går den i en mycket djup dvala.

Kroppstemperaturen sjunker till flera grader under noll, lägre än hos något annat däggdjur! Ändå fryser den inte sönder. Hjärtat slår bara några få gånger i minuten och djuret använder nästan ingen energi alls.

Med jämna mellanrum vaknar den en kort stund bara för att värma upp hjärnan innan den somnar om igen. Forskare försöker fortfarande förstå exakt hur allt fungerar.

Brunfladdermus (Little Brown Bat)

Fladdermusen flyger omkring hela sommaren och fångar mygg och andra insekter. Men när vintern kommer och insekterna försvinner, hänger den upp och ner i en grotta eller gruva och går i dvala.

Hjärtat, som kan slå flera hundra gånger i minuten när den flyger, saktar ner till bara några få slag. Den andas också mycket långsammare och lever på det fett den samlade på sig under sommaren.

Hasselmus (Hazel Dormouse)

Visst är den här musen otroligt söt?!

Hasselmusen är en liten gnagare med stora, mörka ögon och en lång, yvig svans. Den är en skicklig klättrare och äter nötter, frön, bär och frukter. När hösten kommer äter den extra mycket för att lagra energi inför vintern. Sedan kryper den ner i ett bo under marken och går i dvala. Där sover den hoprullad och sänker kroppstemperaturen för att spara energi. Den kan sova ända från oktober till april! Hasselmusen är svår att få syn på och fridlyst i Sverige.

Målad guldsköldpadda (Painted Turtle)

De flesta sköldpaddor tycker om värme. Men den målade guldsköldpaddan, som lever i Nordamerika, har ett riktigt smart knep för att överleva vintern.

När sjöar och dammar fryser lägger den sig på botten och går in i ett slags vintervila. Där finns nästan inget syre kvar, men sköldpaddan klarar det ändå. Den kan nämligen ta upp lite syre genom huden och området längst bak på kroppen, nära svansen. Samtidigt är hela kroppen på ”sparläge” och använder nästan ingen energi. Den ligger kvar där under isen hela vintern och simmar fram igen när våren kommer. Fiffigt va?!

Som kristna tror vi att Gud har skapat djuren med precis de egenskaper de behöver för att kunna leva där han har placerat dem. När vi lär oss mer om djur som övervintrar får vi ännu ett exempel på den vishet, omsorg och fantasi som finns i hela skapelsen!

Kan du hitta fler coola djur som övervintrar?

Ju mer vi upptäcker av naturen, desto mer finns det att förundras över – och desto mer förstår vi hur fantastisk Gud är!

KAISA RUTH FURBERG

Alla (djuren) hoppas på dig, att du ska ge dem mat i rätt tid. Du ger dem och de samlar in, du öppnar din hand och de mättas av goda gåvor. Psalm 104:27–28

DE GIFTIGA DJUREN

I de flesta delar av vår serie om Guds fantastiska skapelse har vi tittat på coola, söta och fascinerande saker i skapelsen. Men allt är inte längre så som Gud hade tänkt från början. När synden kom in i världen drabbades också naturen och djuren av det onda. Därför finns det idag sådant i naturen som kan vara farligt och skrämmande.

I den här tidningen ska vi titta närmare på giftiga djur. Det finns många djur som använder gift på olika sätt, och du ska få läsa om några av de farligaste giftiga djuren i världen. Några använder gift för att försvara sig, andra för att fånga mat. Vissa är pyttesmå och färgglada, medan andra ser ut som helt vanliga djur.

Även skapelsen ska befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet. Rom 8:21

Kägelsnäckan

Latinskt namn: Conus.
Var den finns: I varma hav runt om i världen.

Gillar du att samla på snäckor? Då ska du vara lite försiktig om du är på semester i ett varmt land, så att du inte plockar en kägelsnäcka! Den ser kanske ut som ett vackert snäckskal som man skulle vilja plocka upp på stranden. Men vissa arter är mycket giftiga och har ett slags harpunliknande organ som de använder för att fånga sina byten. Giftet påverkar nervsystemet och kan göra bytet hjälplöst. Därför ska man aldrig plocka upp okända snäckor eller andra havsdjur. Även detta lilla djuret som ser så fint ut kan ha en överraskande försvarsmekanism!

Gul pilgiftsgroda

Latinskt namn: Phyllobates terribilis.
Var den finns: I Colombias regnskogar.

Den här lilla, knallgula grodan ser nästan ut som en leksak – men den ska man absolut inte försöka ta på för huden kan innehålla ett mycket starkt gift! Men var kommer giftet ifrån? Grodan verkar få i sig giftiga ämnen genom maten den äter, bland annat vissa småkryp. Grodor som föds upp i fångenskap och inte får samma sorts föda kan därför vara mycket mindre giftiga. Vilken märklig egenskap!

Inlandstaipan

Latinskt namn: Oxyuranus microlepidotus.
Var den finns: I Australien.

Den här ormens gift är en mycket effektiv blandning av olika ämnen som påverkar bland annat nervsystemet och blodet. Men ormen är som tur är väldigt skygg och vill helst hålla sig undan människor. Därför är möten med människor mycket ovanliga.

Kulfisken

Latinskt namn: Tetraodon.
Var den finns: Olika delar av världen.

Kulfisken har ett riktigt häftigt försvar. När den blir rädd kan den snabbt fylla kroppen med vatten och förvandlas från en vanlig fisk till en stor, rund boll! Men den har ännu ett försvar: vissa kulfiskar innehåller ett mycket starkt gift som kallas tetrodotoxin. Giftet kan göra stor skada på nervsystemet. Trots detta äts vissa arter som den japanska maträtten fugu! Då måste maten tillagas av personer med särskild utbildning.

Brasiliansk vandringsspindel

Latinskt namn: Phoneutria nigriventer.
Var den finns: I Sydamerika.

.

Till skillnad från många andra spindlar bygger den här spindeln inte ett nät för att fånga sina byten, utan vandrar omkring och letar efter mat. Om den känner sig hotad kan den försvara sig med ett bett. Som tur är finns det motgift!

När vi läser om sådana djur påminns vi om att skapelsen inte är som den var i början när Gud skapade den. Men vi vet också att det inte är så det kommer att vara för alltid! Bibeln berättar att hela skapelsen längtar efter den dag då Jesus kommer tillbaka och att skapelsen, så som vi människor, ska bli fri från det onda och allt som blev fel!

”Själva skapelsen väntar och längtar efter att Guds barn ska uppenbaras. Skapelsen har ju blivit lagd under förgängelsen, inte av egen vilja utan genom honom som lade den därunder. Ändå finns det hopp om att även skapelsen ska befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet. Vi vet att hela skapelsen gemensamt fortfarande suckar och våndas. Och inte bara den, utan också vi som har fått Anden som förstlingsfrukt suckar inom oss och väntar på barnaskapet, vår kropps förlossning. I hoppet är vi frälsta. Men ett hopp som man ser uppfyllt är inte längre något hopp. Vem hoppas på det han redan ser? Men om vi hoppas på det vi inte ser, så väntar vi uthålligt.” Rom 8:19–25

KAISA RUTH FURBERG

UNDERBART SKAPAD

I vår serie om Guds skapelse började vi med att titta på oss människor – och nu ska vi avsluta serien med att titta ännu lite närmare på oss.

Om du tänker på allt som händer i din kropp varje sekund är det nästan svårt att förstå hur fantastisk den är. Ditt hjärta slår, dina lungor tar upp syre, din hjärna arbetar, dina blodkärl transporterar blod och din kropp kan till och med reparera sig själv. Allt detta händer hela tiden, utan att du behöver tänka på det!

I den här tidningen får du upptäcka några fler häftiga "fun facts" om människokroppen. Och kanske vill du göra som David och tacka Gud för hur fantastiskt han har skapat dig:

"Jag tackar dig för att jag är så underbart skapad." Psalm 139:14

Du började som en liten cell

När en spermie och en äggcell förenas börjar Gud forma ett nytt människoliv – från en enda liten cell! Och **redan i den första cellen finns den genetiska informationen (DNA) som hör till just den människan.**

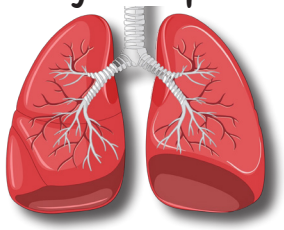
Visste du att en enda liten cell kan innehålla ungefär två meter DNA? Tänk att så enormt mycket information får plats i något så litet att vi inte ens kan se det med blotta ögat! Bill Gates, en av Microsofts grundare, har sagt: "DNA är som ett datorprogram, men mycket, mycket mer avancerat än någon programvara vi någonsin har skapat."

WOW! Från den allra första lilla cellen växer så småningom en helt unik människa fram – skapad till Guds avbild! Ingen annan har exakt samma ögon som du, exakt samma näsa eller exakt samma personlighet.

Dina ögon såg mig när jag bara var ett foster. Ps 139:16

Hur mycket får plats i din kropp egentligen?

Om man lade ut alla blodkärl i en vuxen människas kropp efter varandra skulle de bli ungefär 100 000 kilometer långa – cirka 2,5 varv runt jorden! Och inuti lungorna finns omkring 300 miljoner små lungblåsor där kroppen tar upp syre. Om man kunde breda ut deras sammanlagda yta skulle den vara ungefär lika stor som en tennisplan! **WOW! Allt detta finns inuti *din* kropp!**

Kroppens egna försvar

Varje dag möter kroppen miljontals bakterier, virus och andra små fiender i luften du andas, maten du äter och sakerna du rör vid. Som tur är har du ett fantastiskt försvar: immunförsvaret! Olika celler och organ samarbetar för att upptäcka och bekämpa sådant som kan göra dig sjuk. Immunförsvaret kan också minnas vissa fiender och försvara dig snabbare om de dyker upp igen.

Kroppen håller också en jämn temperatur på omkring 37 °C, även när det är +30 °C eller –20 °C ute. Därför svettas du när du är varm och huttrar när du fryser. **Tänk att Gud har gett din kropp både ett eget försvar och ett eget värmesystem!**

Din hjärna är fantastisk

Forskare har gjort en superdetaljerad karta över en pytteliten del av hjärnan, ungefär lika stor som ett litet sandkorn. Med kraftfulla mikroskop kunde de se miljontals nervtrådar och kopplingar mellan hjärncellerna. **Den lilla biten innehöll så mycket information att den skulle kräva mer än tusen gånger så mycket lagringsutrymme som ett stort bibliotek!**

Din hjärna innehåller omkring 86 miljarder nerver som hela tiden skickar information till varandra. Den hjälper dig att tänka, minnas, känna, lära och förstå världen – och kan dessutom lagra enormt mycket information om ord, bilder, ljud och till och med dofter.

Och precis som en muskel kan hjärnan tränas! När du använder och lär dig saker kan kopplingarna mellan hjärncellerna stärkas.

"Fun fact": Du kan inte kittla dig själv på samma sätt som någon annan kan. Det beror på att **hjärnan kan förutsäga dina egna rörelser innan de händer!**

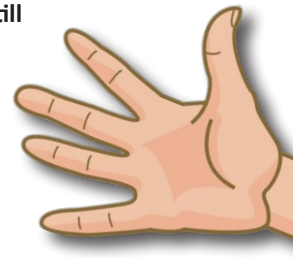
Din hjärna gör alltså massor av saker helt av sig själv. Du andas till exempel automatiskt medan du sover, leker och gör andra saker. Om du får ett sår börjar kroppen genast arbeta för att stoppa blödningen och reparera huden, och dina smaklökar förnyas hela tiden – de flesta byts ut ungefär varannan vecka! **Tänk så mycket som händer i din kropp utan att du ens tänker på det!**

Din hand är ett fantastiskt verktyg

Den har 27 ben, 34 muskler och massor av nerver som hjälper dig att styra varje liten rörelse. Tack vare de känsliga fingertopparna kan du skriva, bygga, sy och göra massor av andra saker. Fingertopparna har dessutom tusentals små nervtrådar, så du kan känna om något är mjukt, hårt, varmt eller kallt.

Och tänk – **på fingertopparna finns också ditt alldeles egna fingeravtryck!** Ingen annan människa har exakt samma mönster som du. Därför kan fingeravtryck användas för att identifiera en person.

Vilka fantastiska händer du har fått! Du kan använda dem till så mycket – inte bara till att göra saker för dig själv, utan också till att hjälpa andra. Du kan hålla någon i handen, bära något åt någon som behöver hjälp, trösta, dela med dig och göra många andra goda saker. **Dina händer kan bli ett sätt att visa andra människor kärlek!**

Tänk så fantastisk din kropp är! Från den allra första lilla cellen har Gud format dig till en helt unik människa. Din hjärna, dina lungor, ditt blod, ditt immunförsvar och till och med dina händer är fulla av sådant vi fortfarande upptäcker och försöker förstå. Ingen annan människa har exakt samma kropp som du!

Men ditt värde beror inte på hur perfekt din kropp fungerar, hur mycket du kan eller vad du lyckas prestera. Du är värdefull därför att Gud har skapat dig. Du är skapad till hans avbild, och han känner dig bättre än du känner dig själv. Han älskar dig och gläder sig över det han har skapat!

DU är en fantastisk skapelse!

KAISA RUTH FURBERG

Alla mina dagar blev skrivna i din bok, formade innan någon av dem hade kommit. Hur ofattbara är inte dina tankar för mig, Psalm 139:13–14+16–17